

(19)

(10) **LT 6257 B**

(12) **PATENTO APRAŠYMAS**

- (11) Patento numeris: **6257** (51) Int. Cl. (2016.01): **C08L 95/00**
- (21) Paraiškos numeris: **2015 068**
- (22) Paraiškos padavimo data: **2015-08-05**
- (41) Paraiškos paskelbimo data: **2016-02-10**
- (45) Patento paskelbimo data: **2016-03-10**
- (62) Paraiškos, iš kurios dokumentas išskirtas, numeris: —
- (86) Tarptautinės paraiškos numeris: —
- (86) Tarptautinės paraiškos padavimo data: —
- (85) Nacionalinio PCT lygio procedūros pradžios data: —
- (30) Prioritetas: —
- (72) Išradėjas:
Audrius VAITKUS, LT
Viktoras VOROBJOVAS, LT
Ovidijus ŠERNAS, LT
Rita KLEIZIENĖ, LT
Jūditė GRAŽULYTĖ, LT
Aja TUMAVIČĖ, LT
- (73) Patento savininkas:
VILNIAUS GEDIMINO TECHNIKOS UNIVERSITETAS, Saulėtekio al. 11, LT-10223
Vilnius, LT
- (74) Patentinis patikėtinis/atstovas:
—

- (54) Pavadinimas:
Ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparus asfaltbetonio mišinys
- (57) Referatas:

Išradimas priklauso statybos pramonės sričiai, tiksliau asfaltbetonio mišiniams, kuriems keliami padidinti atsparumo ilgalaikėms statinėms apkrovoms reikalavimai. Išradimo tikslas sukurti ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparaus asfaltbetonio mišinį, pasižymintį geromis mechaninėmis ir eksploatacinėmis charakteristikomis, ilgalaikiškumu, atsparumu aplinkos poveikiui. Ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparaus asfaltbetonio mišinyje, į kurio sudėtį įeina mineralinių medžiagų mišinys iš frakcionuotos skaldos ir mineralinių miltelių, sukibimą gerinantis priedas ir polimerais modifikuotas bitumas, mineralinių medžiagų mišinį sudaro 8-11 mm, 5-8 mm, 2-5 mm granito skaldos frakcijos, taip pat ir 0-2 mm granito skaldos atsijos, o minėti mineraliniai

milteliai yra iš dolomito, esant komponentų santykiui masės %: 8-11 mm granito skaldos frakcija – 8,0-9,0, 5-8 mm granito skaldos frakcija – 15,5-16,5, 2-5 mm granito skaldos frakcija – 35,5-36,5, 0-2 mm granito skaldos atsijos – 32,0-33,0, mineraliniai milteliai – 1,6-2,3, sukibimą gerinantis priedas – 0,02-0,03, bitumas – 5,4-5,6.

Išradimas priklauso statybos pramonės sričiai, tiksliau asfaltbetonio mišiniams, kuriems keliami padidinti atsparumo ilgalaikėms statinėms apkrovoms reikalavimai.

Yra žinomas asfaltbetonio mišinys (patentas WO 2012160554 A1, pub. 2012-11-29), kurį sudaro mineralinių medžiagų mišinys iš frakcionuotos skaldos ir mineralinių miltelių. Į žinomą asfalto mišinį taip pat įeina stabilizuojantis priedas porceliano pagrindu, bitumas ir aktyvatorius, susidedantis iš ketvirtinio amonio junginio. Šio asfaltbetonio mišinio trūkumas yra palyginti mažas atsparumas provėžų susidarymui (geriausias gautas rezultatas – 1 mm gylio provėža susidarė po 6767 ciklų).

Taip pat yra žinomas ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparaus asfaltbetonio mišinys, į kurio sudėtį įeina mineralinių medžiagų mišinys iš frakcionuotos skaldos ir neaktyvintų mineralinių miltelių, sukibimą gerinantis priedas ir polimerais modifikuotas bitumas (US2015152264 (A1), pub. 2015-06-04). Šio žinomo asfalto mišinio mineralinių medžiagų mišinį sudaro 70–80 % skaldelės dalelių (pvz. porfyro), kurių dydis < 0,149 mm, 20–25 % naudoto asfalto granulių, kurių dalelių dydis < 12,7 mm, ir neaktyvinti mineraliniai milteliai 3–10 % plauto kvarcinio smėlio, kurio dalelių dydis < 0,149 mm. Taip pat į asfalto mišinį įeina 3,5–5,5 % naujo bitumo (bendras bitumo kiekis asfalto mišinyje yra 4–7 %). Šio asfalto mišinio minėto mineralinių medžiagų mišinio granulimetrinė sudėtis masės % yra: išbiros pro 19,0 mm dydžio akučių sietą – 100 %, išbiros pro 12,7 mm dydžio akučių sietą – 85–100 %, išbiros pro 4,76 mm dydžio akučių sietą – 50–70 %, išbiros pro 2,38 mm dydžio akučių sietą – 10–30 %, išbiros pro 0,074 mm dydžio akučių sietą – 5–12 %. Šio žinomo asfalto mišinio oro tuštymių kiekis 3,5–4,5 %. Žinomo asfalto mišinio trūkumas yra palyginti mažas atsparumas provėžų susidarymui (geriausias gautas rezultatas – vėžės gylis $RD = 2,4$ mm po 20000 ciklų prie standartinių apkrovų). Be to, nėra įvertintas standumas, jautrumas vandeniui $ITSR$, vėžės formavimosi greitis WTS_{AIR} . Visos šios charakteristikos yra esminės, siekiant užtikrinti tinkamą funkcionavimą veikiant ilgalaikėms statinėms apkrovoms.

Išradimo tikslas – sukurti ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparų asfaltbetonio mišinį, pasižymintį geromis mechaninėmis ir eksploatacinėmis charakteristikomis, ilgalaikiškumu, atsparumu aplinkos poveikiui.

Šis tikslas pasiekiamas tuo, kad ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparaus asfaltbetonio mišinyje, į kurio sudėtį įeina mineralinių medžiagų mišinys iš frakcionuotos skaldos ir mineralinių miltelių, sukibimą gerinantis priedas ir polimerais modifikuotas bitumas, mineralinių medžiagų mišinį sudaro 8-11 mm, 5-8 mm, 2-5 mm granito skaldos frakcijos, taip pat ir 0-2 mm granito skaldos atsijos, o minėti mineraliniai milteliai yra iš dolomito, esant komponentų santykiui masės %:

8-11 mm granito skaldos frakcija	– 8,0-9,0,
5-8 mm granito skaldos frakcija	– 15,5-16,5,
2-5 mm granito skaldos frakcija	– 35,5-36,50,
0-2 mm granito skaldos atsijos	– 32,0-33,0,
mineraliniai milteliai	– 1,6-2,3,
sukibimą gerinantis priedas	– 0,02-0,03,
bitumas	– 5,4-5,6.

Taip pat tikslas pasiekiamas tuo, kad minėto mineralinių medžiagų mišinio granulimetrinė sudėtis masės % yra:

Išbiros pro 0,063 mm sietą	– 5-8,
Išbiros pro 0,125 mm sietą	– 7-15,
Išbiros pro 0,250 mm sietą	– 10-23,
Išbiros pro 0,5 mm sietą	– 16-27,
Išbiros pro 1,0 mm sietą	– 21-32,
Išbiros pro 2,0 mm sietą	– 27-37,
Išbiros pro 5,6 mm sietą	– 68-78,
Išbiros pro 8,0 mm sietą	– 83-93,
Išbiros pro 11,2 mm sietą	– 97-100.

Tai, kad išradime naudojama frakcionuota granito skalda, taip pat nežymus stambios frakcijos granito skaldos kiekis, sumažintas mineralinių medžiagų mišinio granulimetrinės sudėties išbirų pro 0,25–2,0 mm ir padidintas išbirų pro 2,0–11,2 dydžio sietą procentas, įgalina pasiekti didesnę oro tuštymų kiekį. Todėl išradimu siūlomas ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparaus asfaltbetonio mišinys pasižymi geromis mechaninėmis ir eksploatacinėmis charakteristikomis.

Ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparaus asfaltbetonio mišinio granulimetrinės sudėties ribos iliustruojamos 1 pav., kur parodoma mineralinių medžiagų mišinio išbirų pro sietą priklausomybė (%) nuo sietų akučių dydžio (mm).

Optimalūs komponentų, įeinančių į ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparaus asfaltbetonio mišinį kiekiai nustatyti atliekant eksperimentinius tyrimus.

Ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparaus asfaltbetonio mišinio pavyzdys

Ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparaus asfaltbetonio mišinys apima mineralinių medžiagų mišinį, kurį sudaro 8-11 mm, 5-8 mm, 2-5 mm granito skaldos frakcijos, taip pat ir 0-2 mm granito skaldos atsijos ir mineraliniai milteliai, kurie yra iš dolomito. Taip pat į ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparaus asfaltbetonio mišinį įeina sukibimą gerinantis priedas, pvz.. „Adhesin“ ir bitumas PMB 25/80-80.

Ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparaus asfaltbetonio mišinio sudėties masės % yra tokia

8-11 mm granito skaldos frakcija	– 8,51,
5-8 mm granito skaldos frakcija	– 16,07,
2-5 mm granito skaldos frakcija	– 35,90,
0-2 mm granito skaldos atsijos	– 32,12,
mineraliniai milteliai	– 1,90,
sukibimą gerinantis priedas	– 0,02,
bitumas PMB 25/80-80	– 5,48.

Šio ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparaus asfaltbetonio mišinio oro tuštymų kiekis yra 2,9 %, santykinis vėžės gylis (3000 ciklų, 60 °C, apkrova – 1,52 kN) $PRD_{AIR} = 3,6 \%$.), vėžės formavimosi greitis (30000 ciklų, 60 °C, apkrova – 1,52

kN) $WTS_{AIR} = 0,02$ mm/1000 ciklų, standumo modulis $S \geq 6255$ MPa, jautrumas vandeniui (ITSR) ≥ 90 %.

Ilgalaikių statinių apkrovų poveikiui atsparaus asfaltbetonio mišinio fizikinės ir mechaninės savybės pateiktos 1 lentelėje.

1 lentelė

Savybė	Bandymo metodas	Nustatyta vertė
Asfaltbetonio bandinių tariamasis tankis, Mg/m^3	LST EN 12697-6, 9.5 p.	2,447
Asfaltbetonio bandinių didžiausias tankis, Mg/m^3	LST EN 12697-5, 9.2 p.	2,520
Asfaltbetonio bandinių tuštymėtumo rodiklis, %	LST EN 12697-8	2,9
Jautrumas vandeniui, %	LST EN 12697-12	90
Standumas, MPa	LST EN 12697-26	6255
Santykinis vėžės gylis PRD_{AIR} (30000 ciklų, 60 °C, apkrova – 1,52 kN), %	LST EN 12697-22, mažas prietaisas, procedūra B ore	3,6
Vėžės formavimosi greitis WTS_{AIR} (30000 ciklų, 60 °C, apkrova – 1,52 kN), mm/1000 ciklų	LST EN 12697-22, mažas prietaisas, procedūra B ore	0,02
Vėžės gylis RD (30000 ciklų, 60 °C, apkrova – 1,52 kN), mm	LST EN 12697-22, mažas prietaisas, procedūra B ore	1,5

Sukurtas asfaltbetonio mišinys pasižymi geromis mechaninėmis ir

eksploatacinėmis charakteristikomis, ilgalaikiškumu, atsparumu aplinkos poveikiui.

Asfaltbetonio mišinys gali būti pritaikomas asfalto dėvimojo sluoksnio įrengimui oro uostų peronuose ir orlaivių stovėjimo aikštelėse, jūrų uostų krantinėse ir terminaluose, logistikos terminaluose, įvairių krovinių sandėliavimo aikštelėse/terminaluose ir kitose ilgalaikių statinių apkrovų veikiamose zonose.

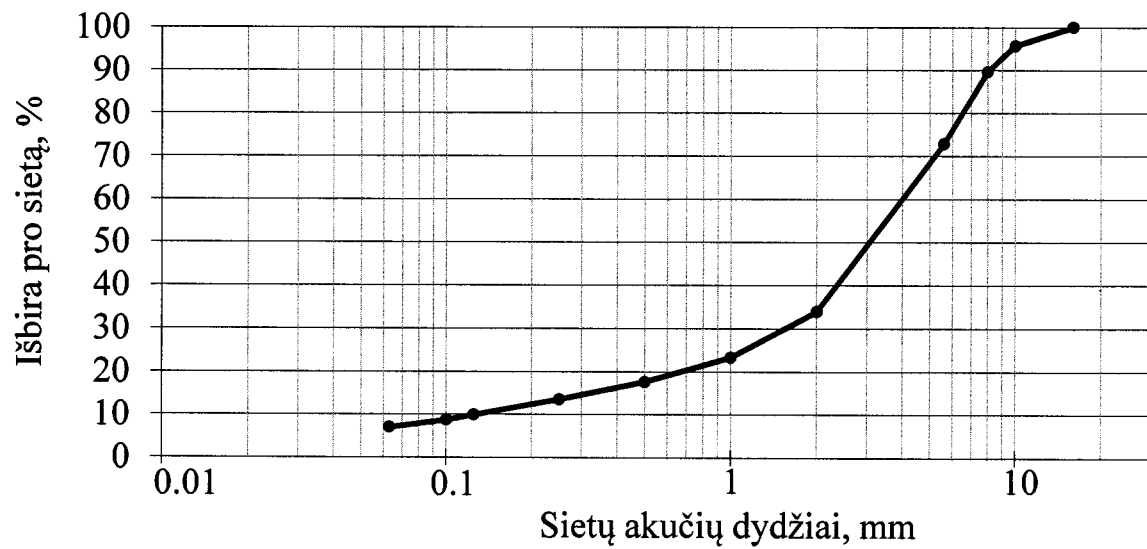
IŠRADIMO APIBRĖŽTIS

Ilgalaikėms statinėms apkrovoms atsparaus asfaltbetonio mišinys, į kurio sudėtį įeina mineralinių medžiagų mišinys iš frakcionuotos skaldos ir mineralinių miltelių, sukibimą gerinantis priedas ir polimerais modifikuotas bitumas, besiskiriantis tuo, kad mineralinių medžiagų mišinį sudaro 8-11 mm, 5-8 mm, 2-5 mm granito skaldos frakcijos, taip pat ir 0-2 mm granito skaldos atsijos, o minėti mineraliniai milteliai yra iš dolomito, esant komponentų santykiui masės %:

8-11 mm granito skaldos frakcija	– 8,0-9,0,
5-8 mm granito skaldos frakcija	– 15,5-16,5,
2-5 mm granito skaldos frakcija	– 35,5-36,50,
0-2 mm granito skaldos atsijos	– 32,0-33,0,
mineraliniai milteliai	– 1,6-2,3,
sukibimą gerinantis priedas	– 0,02-0,03,
bitumas	– 5,4-5,6.

2. Asfaltbetonio mišinys pagal 1 punktą, besiskiriantis tuo, kad minėto mineralinių medžiagų mišinio granulimetrinė sudėtis masės % yra:

išbiros pro 0,063 mm sietą	– 5-8,
išbiros pro 0,125 mm sietą	– 7-15,
išbiros pro 0,250 mm sietą	– 10-23,
išbiros pro 0,5 mm sietą	– 16-27,
išbiros pro 1,0 mm sietą	– 21-32,
išbiros pro 2,0 mm sietą	– 27-37,
išbiros pro 5,6 mm sietą	– 68-78,
išbiros pro 8,0 mm sietą	– 83-93,
išbiros pro 11,2 mm sietą	– 97-100.

1 pav.